

Learning Community

Het SPARK recept voor het bouwen van learning communities

Datum: 13 maart 2024

Versie: 1.0

Door: Johan Treur & Emile Quanjel

JONG TALENT LIDMAATSCHAP

Voor studenten

Gratis

- ✓ Toegang tot netwerk en events.
- ✓ Speed date met bedrijven
- ✓ Deelname challenges

NETWERK PARTNER

Voor organisaties die willen kennismaken met het netwerk

€1.500

Alles van het jong talent lidmaatschap, plus:

- ✓ Toegang tot landelijke programma's en talent.
- ✓ Zichtbaar op onze kanalen
- ✓ Bijdragen als gastspreker

INNOVATIE PARTNER

Voor organisaties die actief willen innoveren met ketenpartners

€5.000

Alles van netwerk partner, plus:

- ✓ Prominent op onze kanalen
- ✓ 15% korting op faciliteiten en trainingen
- ✓ nbreng eigen challenge
- ✓ Deelname showcase projecten
- ✓ Deelname innovatie diner
- ★ Predicaat Koploper Smart en Circulair bouwen

PREMIUM PARTNER

Voor organisaties die een strategische schakel willen vormen in het netwerk

€10.000

Alles van innovatie partner, plus:

- ✓ 20% korting op faciliteiten en trainingen
- ✓ Gebruik werkplek DOME-X of SPARK Campus.
- ✓ 1 event per jaar
- ✓ Samenwerking op maat
- ★ Predicaat Koploper Smart en Circulair bouwen

BOUW MEE

Aan een toekomstbestendige leefomgeving

In Nederland staan we voor een gigantische opgave om, in de beperkte ruimte die er is, veel meer woonaanbod te creëren op een betaalbare, duurzame en klimaatadaptieve wijze.

Aangezien een dergelijke transitie enerzijds vraagt om samenwerking in de gehele keten en anderzijds om veel innovatie en bijbehorende skillsontwikkeling, ondersteunt SPARK deze transitie door ketensamenwerking in een Learning Community.

Een recept voor het bouwen van een learning community

Omdat deze aanpak breder gebruikt kan worden in andere regio's voor het realiseren van dezelfde transitie óf om andere transities te ondersteunen, is de aanpak overdraagbaar gemaakt in de vorm van dit 'recept'. Dit 'recept' bevat een beschrijvende onderbouwing van een Learning Community en de werkende ingrediënten voor SPARK.

Learning Community – definitie en context

In de huidige wereld van voortdurende verandering en technologische vooruitgang is het belang van levenslang leren onmiskenbaar. Tegen deze achtergrond heeft het concept van de 'Learning Community' steeds meer aandacht gekregen. Maar wat bedoelen we precies als we het hebben over een Learning Community?

Een Learning Community kan worden omschreven als een groep individuen die een gemeenschappelijk doel delen: het vergroten van hun kennis en vaardigheden door middel van samenwerking, interactie en het delen van ervaringen. Deze gemeenschappen zijn niet beperkt tot fysieke locaties; ze kunnen zowel online als offline plaatsvinden en variëren in grootte en structuur. Van kleine studiegroepen binnen universiteiten tot grote online platforms waar professionals hun expertise delen, de kern van de Learning Community blijft hetzelfde: het collectieve streven naar kennisverrijking.

De opkomst van deze gemeenschappen is niet enkel een antwoord op de snel veranderende wereld, maar ook op de erkenning dat leren een sociaal proces is. Het gaat niet alleen om het absorberen van informatie, maar ook om het begrijpen, interpreteren en toepassen ervan in diverse contexten. En wie kan beter ondersteuning bieden dan collega-lerenden die dezelfde vragen

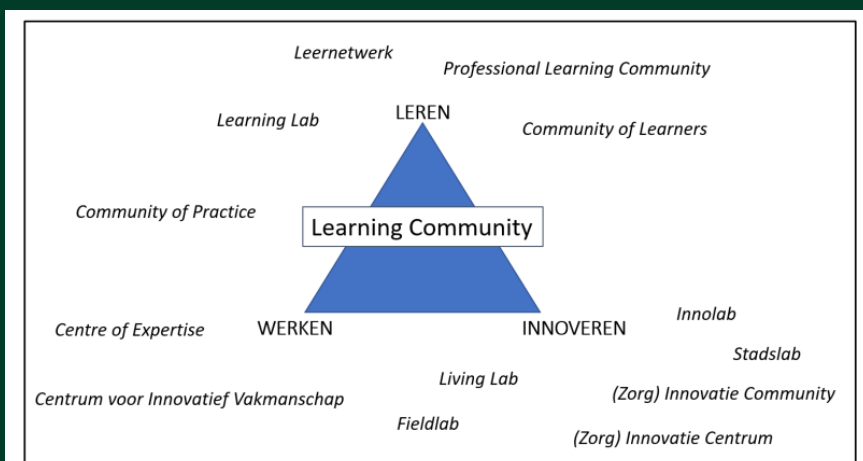
stellen, dezelfde uitdagingen tegenkomen of reeds waardevolle inzichten hebben opgedaan?

De kracht van een Learning Community ligt dan ook in de collectieve intelligentie en de synergie die ontstaat wanneer mensen met diverse achtergronden en perspectieven hun inzichten en ervaringen delen. Dit bevordert niet alleen dieper begrip en kritisch denken, maar stimuleert ook innovatie en creativiteit. In deze context wordt leren niet gezien als een geïsoleerde activiteit, maar als een sociaal proces dat verweven is met de relaties en interacties binnen de gemeenschap. Deze vorm van leren is bovendien ook meer geschikt om taciete kennis over te dragen, waar expliciete kennis ook prima via instructies of trainingen kan worden overgedragen. Zeker in innovatieve context, is de kennis vaak slechts in beperkte mate expliciet te maken.

Recent is er een heldere position paper verschenen over Learning Communities¹ in het kader van de actiegerichte Roadmap Human Capital 2020-2023 met als missie “een toekomstbestendige beroepsbevolking als voorwaarde voor een florierende economie en een positieve maatschappelijke dynamiek” (Topsectoren, 2019, p. 10). Onderdeel van de programmering van deze Roadmap is het “inweven van Learning Communities in de Meerjarige Missiegedreven Innovatieprogramma’s van de topsectoren en de onderzoeksprogramma’s van NWO” (p. 17). Het concept Learning Communities wordt daarin geduid als dé oplossing om leren, werken en innoveren met elkaar te verbinden. In de Roadmap

¹ Schipper, T., Vos, M., & Wallner, C. (Eds.). (2022). Landelijk position paper Learning Communities (in opdracht van NWO). Zwolle: hogeschool Windesheim.

worden Learning Communities gezien als paraplubegrip voor diverse vormen van inter-organisatieel samenwerken zoals Living Labs, Fieldlabs, hybride leeromgevingen, professionele werkplaatsen, innovatiewerkplaatsen en Centers of Expertise. De (maatschappelijke) vraagstukken die aanleiding vormen voor het starten van Learning Communities worden gekenmerkt door een combinatie van complexiteit, onzekerheid en fragmentatie. Dit soort vraagstukken gaan dwars door systeem- en organisatiegrenzen heen en wordt gekenmerkt door onderlinge afhankelijkheden (complexiteit). Er is sprake van voortdurend veranderende omstandigheden, zoals bijvoorbeeld technologische ontwikkelingen (onzekerheid) en er zijn verschillende belangen in het spel. Bovendien is er veelal geen gedeeld beeld over wat het probleem is, en over de oplossingsrichtingen (fragmentatie).

Figuur 1. Illustratie van de benamingen van verschillende vormen sociale (leer)systemen in relatie tot Learning Communities in de driehoek van werken, innoveren en leren. (aangepast op basis van Dauphin & Wallner, 2021).

Rol Learning Community

Belangrijke rol van een Learning Community is 'Boundary crossing'. Dit kan een taai en moeizaam proces zijn, maar kan tegelijkertijd veel opleveren: juist op de grens tussen praktijken, op de grens tussen verschillende expertises, ervaringen en gezichtspunten, kan immers worden geleerd. Bij de inrichting van Learning Communities kan het leerpotentieel op de grenzen doelgericht worden benut om sneller en gericht toe te werken naar integrale opbrengsten. De complexiteit van de vraagstukken vraagt om een multi- en interprofessionele en een cross- en transdisciplinaire aanpak. Om fragmentatie te voorkomen, juist bij het inrichten van een Learning Community, kan het perspectief van boundary crossing helpen om te komen tot een daadwerkelijk participatieve manier van werken. In Learning Communities kan het leerpotentieel op grenzen worden benut door gericht verbindingen te leggen tussen de betrokken praktijken. In een toonaangevende reviewstudie van Akkerman en Bakker (2011) zijn vier vormen van boundary crossing onderkend:

- Identificatie: inzicht in hoe de verschillende praktijken zich (complementair) van elkaar onderscheiden, ofwel de specifieke meerwaarde onderkennen van juist de verschillende praktijken in een Learning Community. Zo kan bijvoorbeeld in de samenwerking tussen zorgprofessionals en ICT-ers rond domotica of wearables scherper worden wat de specifieke toegevoegde waarde is van de eigen expertise bij het oppakken van een vraagstuk in de zorgtechnologie en kan inzicht ontstaan in hoe op de grens ruimte komt voor nieuwe, gezamenlijke expertise. Bij de inrichting van een Learning Community is het van belang om stil te staan bij

wie er aan tafel zitten en met welke meerwaarde ten opzichte van elkaar;

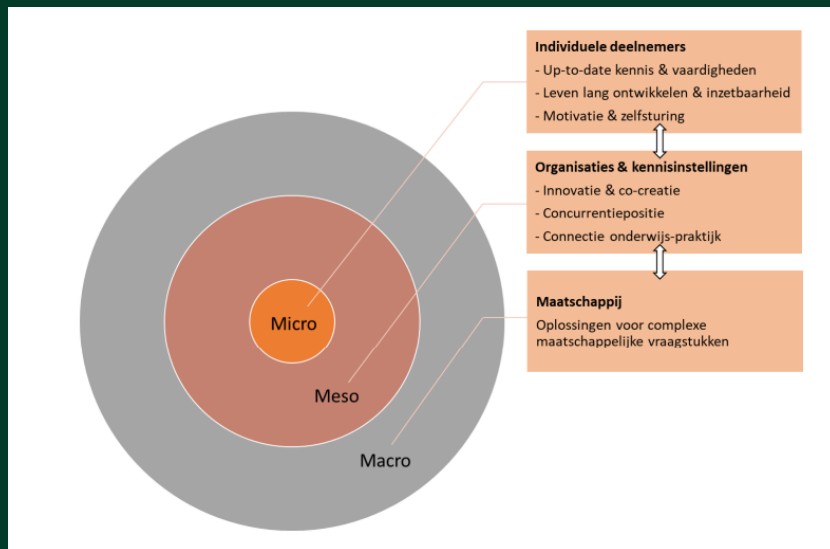
- Coördinatie: bij het inrichten van een Learning Community is het nodig om nieuwe of alternatieve middelen en interactievormen te organiseren om optimale, onderlinge afstemming tussen praktijken mogelijk te maken. Verschillende stakeholders (zoals beleidsmakers, burgers, deskundigen en studenten) acteren vaak in verschillende speelvelden. Participatieve methodes, zoals een consensusconferentie of een participatie-atelier zijn voorbeelden waarmee bij de inrichting van een Learning Community kan worden toegewerkt naar de gewenste onderlinge dynamiek;
- Perspectiefuitwisseling: bij de inrichting van Learning Communities is het ook nodig om de reflectie met elkaar aan te gaan, om in dialoog de verschillende perspectieven te expliciteren en daardoor te leren om door de ogen van de ander naar de eigen praktijk te kijken. Bij het inrichten kan worden gezocht naar wederzijdse betekenisverlening en naar het verbinden van verschillende kennis, ervaring en expertise. Door in gelijkwaardigheid de dialoog aan te gaan, samen te werken en te leren, kan bijvoorbeeld een beleidsmedewerker of een aankomend professional zich meer inleven in de ervaringswereld van een buurtbewoner;
- Transformatie: bij de inrichting van een Learning Community wordt toegewerkt naar hybridisering. Op de grens tussen betrokken praktijken kan een geheel nieuwe praktijk worden vormgegeven, een hybride tussenpraktijk, een

samensmelting van de praktijken waaruit deze is ontstaan. Concrete voorbeelden van Learning Communities die expliciet zijn ingericht voor transformatie, zijn de 'hybride leeromgevingen' die binnen het mbo zeer populair zijn (Onderwijskennis.nl, z.d.). Een hybride leeromgeving is een nieuwe tussenpraktijk op de grens tussen onderwijs en de arbeidsmarkt met tegelijkertijd kenmerken van school en van werk en waar door alle betrokkenen samen wordt gewerkt en geleerd aan praktijkprocessen en praktijkvraagstukken². Zie ook ons recept voor hybride leren op <https://www.sparkcampus.nl/kennisproducten-hub-zuid/>

² Bouw, Zitter & De Bruijn, 2019; 2021a; 2021b

Opbrengsten van Learning Communities op 3 niveaus

Opbrengsten uit Learning Communities op micro-, meso- en macroniveau (Schipper, T., Vos, M., & Wallner, C. (Eds.). (2022). Landelijk position paper Learning Communities (in opdracht van NWO). Zwolle: hogeschool Windesheim.

In de Learning Community van SPARK wordt op drie niveaus geleerd, zoals geduid in de figuur hierboven:

Op individueel niveau (MICRO), door:

- Studenten te betrekken in vraagstukken vanuit de community of individuele organisaties
- Docenten te betrekken in vraagstukken uit de sector
- Medewerkers vanuit de betrokken bedrijven te leren hun eigen vraagstukken vanuit andere perspectieven te bekijken

- Medewerkers van de bedrijven te laten deelnemen aan nanomodules, samenwerkingsprojecten, showcases en inspiratiesessies en onderzoek

Op niveau van organisaties en kennisinstellingen (MESO), door:

- Vraagstukken uit de sector bouw- en techniek nadrukkelijk een plek in het curriculum te geven
- Dat het toepassen van challenge-based learning de bedrijven dwingt om vraagstukken te definiëren waaraan concreet gewerkt wordt
- Dat bedrijven in het netwerk geïnspireerd worden door partijen die op onderdelen verder zijn of een hoger ambitieniveau hebben.

Op maatschappij niveau (MACRO), door:

- Inzicht in de drempels die de bouwketen ervaart om te digitaliseren
- Inzicht in het (vergroten van het) adoptievermogen van MKB bedrijven in de bouwketen
- Bijdrage aan en versnelling van meer biobased en circulair bouwen in regio Zuid
- Dat de keten samenwerkt aan bijvoorbeeld digitalisering, wordt de kans vergroot dat dit ook op maatschappelijk niveau breed draagvlak krijgt en daarmee lukt
- Aanreiken van input voor (flankerend) beleid om de transitie te ondersteunen.

Een breder perspectief op waardecreatie geven Dingyloudi en Strijbos (2015)³ in een eerder onderzoek naar verwachte waarde in het raamwerk van waardecreatie:

1. Verwachte waarde: de reden voor deelname, behoeften en verwachtingen van de deelnemer voorafgaand aan deelname in het leernetwerk;

2. Onmiddellijke waarde: activiteiten en interacties in een leernetwerk die op zichzelf waardevol gevonden worden. Dit kan gaan om het krijgen van een tip, een inspirerende bijeenkomst bijwonen of antwoord krijgen op een praktijkvraag.

3. Potentiële waarde: deze waarde gaat over de kennis die wordt opgedaan in een Learning Community maar niet meteen wordt toegepast. Omdat de deelnemers de kennis wel verworven hebben, kunnen ze die eventueel op een later moment benutten. Dit kapitaal kan weer worden onderverdeeld in de volgende subcategorieën:

- Menselijk kapitaal: Dit kapitaal komt in de vorm van o.a. nieuwe vaardigheden en perspectieven, (zelf)vertrouwen, persoonlijke en professionele groei, status.
- Sociaal kapitaal: Sociaal kapitaal draait om de relaties en connecties tussen deelnemers. Door die relaties en contacten kan men laagdrempelig bij iemand terecht en weet ook waarvoor men bij iemand terecht kan.
- Tastbaar kapitaal: Dit bestaat uit tastbare producten, documenten, tools, procedures maar ook de manieren waarop toegang tot die informatie wordt gefaciliteerd.

- Reputatie kapitaal: Hierbij gaat het om de reputatie van de gemeenschap, de status van een beroep of om (h)erkenning van de strategische waarde van een domein;
- Leerkapitaal: Leerkapitaal is het (ontwikkelen) van leervermogen. Het houdt ook in dat deelnemers andere manieren leren zien dan de manieren die gangbaar zijn in iemands praktijk.

4. Toegepaste waarde: uit het leernetwerk opgedane waarde die is toegepast in de praktijk;

5. Gerealiseerde waarde: alleen het toepassen van kennis is niet altijd genoeg. Toepassing leidt niet altijd tot verandering en/of verbetering in de praktijk. De gerealiseerde waarde is waarde in de vorm van daadwerkelijk merkbare/meetbare verandering in de praktijk;

6. Transformatieve waarde: waarde die tot nieuwe inzichten leidt. Bij deze waarde ontstaat bij deelnemers bijvoorbeeld een nieuw inzicht in hun professioneel handelen, ontwikkelen zij een andere kijk op wat leren inhoudt, of verleggen zij hun begrip van de essentie van hun werk. Dit herdefiniëren van succes heeft implicaties voor machtsverhoudingen en bestaande structuren. Er vindt transformatie plaats.

³Dingyloudi en Strijbos, Seminar.net - International journal of media, technology and lifelong learning Vol. 11 - Issue 3 - 2015

De werkende ingrediënten uit het recept van SPARK

AMBITIEUZE MISSIE: Als een doel te dichtbij ligt, heeft het minder

zin om hier met meerdere partijen aan te werken. Dan redt je het ook zelf wel. Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Als je niet ver hoeft te komen, kun je het beter alleen doen.

IEDEREEN DRAAGT BIJ: Partijen die deelnemen in de learning

community, gaan een partnership aan. In het partnership geeft iedereen commitment af om zelf bij te dragen door kennis en expertise in te brengen. We hebben daardoor geen 'fly ont the walls' in de learning community. Door zelf bij te dragen raak je ook meer

betrokken en verbonden. Dit wordt ook weleens het IKEA effect genoemd. Je bent gewoonweg trotser en meer engaged op een zelf in elkaar gezet product, dan als iemand anders het voor je doet.

IEDER HEEFT EEN EIGEN BELANG: Als hub is het belangrijk om

het perspectief en belang van alle partijen te kennen. Dat doen we in zogenaamde haal en breng sessies. Zolang het belang van de partner gediend is, blijft hij/zij wel betrokken. Zo niet, dan haakt men af. Dit belang wijzigt ook op organisatie en op individueel

niveau, dus ook belangrijk om regelmatig te toetsen.

VERTEGENWOORDIGING UIT DE GEHELE KETEN:

Een transitie doorvoeren, vraagt om connectie met en inzichten uit de keten. Als er 1 schakel wordt overgeslagen, lukt het niet, daarom is het van belang

om de hele keten te betrekken in de learning community.

ONAFHANKELIJKE BEGELEIDING: Doordat de begeleiding van

de learning community zelf geen belang heeft in de bouwketen, kan ook objectief en onafhankelijk het proces worden begeleid. Dit zorgt voor een eerlijk, transparant en belangeloos traject.

SCHARNIERPUNT BEDRIJVEN VS ONDERWIJS: Als hub zorgt

SPARK ervoor dat er zowel regelmatig contact is met de aangesloten bedrijfspartners, als contact met de onderwijs- en kennispartners. Door dit structureel in te richten, blijft iedereen goed aangesloten en ontstaat synergie tussen onderwijs, onderzoek en ondernemerschap. In innovatiemanagement zou dit een combi worden genoemd van de rollen van 'boundary spanner' + 'social broker'.

VOORAL DOEN: De bouwsector is van nature een praktische

sector. Door in de learning community te werken met echte vraagstukken, blijft het voor de sector praktisch van aard. Door een proces rondom 'learning by doing' in te richten, hoe we deze challenges goed in de 'leeren/ of onderzoeksomgeving' van de onderwijsinstellingen kunnen 'ophangen' ontstaat er een gezonde balans van theorie en praktijk.

ADOPTIE VAN INNOVATIE DANKZIJ CHALLENGE BASED

LEARNING: Door challenges uit de echte bouwpraktijk centraal te

stellen in de learning community, blijft de community enerzijds leren, maar zeker ook adopteren in de échte werkpraktijk. Hiermee vergroten we de kans op opschalen van nieuwe innovaties.

RICHT EEN RADAR FUNCTIE IN: Er zijn veel organisaties en initiatieven om de bouw- en technieksector te verbeteren en

innovaties te bevorderen. Het heeft geen zin om elkaar te beconcurreren. In plaats daarvan heeft SPARK een radarfunctie ingericht om dergelijke initiatieven slim met elkaar te verbinden, zodat we elkaar juist versterken.

Eenzijds het continu scannen van inhoudelijke onderwerpen én de partijen en netwerken die daarmee bezig zijn. Anderzijds betreft dit het vormen van het programma en de benodigde middelen om het programma ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren (partners, kennis, funding, experts, etc).

Wat DOEN we dan concreet in de Learning Community?

- Met onze nanomodules (i.s.m. de Smart Makers Academy) inspireren we de directie en beleidsmakers uit de sector om aan de slag te gaan.
- Met aanvullende opleidingen zorgen we ervoor dat de 'laag onder de directie en beleidsmakers' zichzelf kan bekwamen in innovatieve thema's, zodat ze hun bedrijven hierin verder kunnen begeleiden, een roadmap kunnen maken en de juiste challenges kunnen definiëren (bijv. de 4 daagse opleiding 'Slim bouwen met datascience en AI' i.s.m. JADS of de opleiding 'Opschalen in de Energietransitie' i.s.m. TKI Urban Energy – UPTEMPO!)
- Middels challenges activeren we onderzoeksinstellingen en onderwijspartners om zich concreet te verdiepen in vraagstukken uit de bouw- en techniek (bijv. challenges in

minoren van AVANS, het HTA van KW1C en het MKB Datalab van JADS)

- Met diezelfde challenges maken we studenten en creatieve makers enthousiast voor de wereld van bouw- en techniek (o.a. via het Makersplatform).
- Met guidanceinstrumenten begeleiden we het werkveld verder richting het juiste aanbod van het reguliere onderwijs voor verdere skillsontwikkeling.
- Met het showcases laten we zien dat de innovatie al in de praktijk wordt gebracht. Wat anderen weer inspireert om het ook te doen.
- In de showcases ontstaan nieuwe challenges, welke weer opgepakt worden in het Challenge Based Learning.
- Maar we organiseren ook 'gewoon' bezoeken aan innovatieve bedrijven en instellingen om mensen uit het werkveld te inspireren. Van internationale 'studiereizen' tot aan bedrijfsbezoeken bij Kuijpers, Lister Building en Living Lab 040). We faciliteren events van individuele bedrijven en/of brancheverenigingen om hen te inspireren en uit te dagen op de thema's digitalisering, industrialisatie, biobased en circulair bouwen. (bijv. digitaliseringsgroep Bouwend Nederland, Biobased Bouwen voor bouwmaterialen handelaren, Open Coffee Bouw, Netwerk Duurzaam Doen en de bedrijven adviesraad van een onderwijsinstelling)
- We dagen MT's van bouwbedrijven uit om een keer een managementsessie of een medewerker bijeenkomst bij SPARK te organiseren, zodat zij in een innovatieve omgeving ervaren en ideeën op doen om bijvoorbeeld meer met biobased bouwen te doen of hun processen verder te digitaliseren.

- Micro Learning Communities hierin faciliteren we verschillende type stakeholders in het vinden van praktische oplossingsrichtingen / oplossingen voor concrete vraag / probleemstellingen, bijvoorbeeld o.g.b. industrieel bouwen.

	 JONG TALENT LIDMAATSCHAP	 NETWERK PARTNER	 INNOVATIE PARTNER	 PREMIUM PARTNER
Toegang tot:				
Netwerk	✓	✓	✓	✓
Events	✓	✓	✓	✓
Talent	✓	✓	✓	✓
Landelijke programma's	✗	✗	✓	✓
Speeddate met talent/bedrijven				
	✓	✓	✓	✓
Deelname challenges				
	✓	✓	✓	✓
Bijdragen als gastspreker				
	✗	✓	✓	✓
Inbreng eigen challenge				
	✗	✗	✓	✓
Zichtbaarheid kanalen				
	✗	Zichtbaar	Zichtbaar	Zichtbaar
Korting faciliteiten & trainingen				
	✗	✗	15%	20%
Deelname showcase projecten				
	✗	✗	✓	✓
Deelname innovatiediner				
	✗	✗	✓	✓
Event 1x per jaar				
	✗	✗	✗	✓
Werkplek DOME-X of SPARK CAMPUS				
	✗	✗	✗	✓
Samenwerking op maat				
	✗	✗	✗	✓
Predicaat Koploper Smart en Circulair bouwen				
			★	★

Hoe ONTWIKKELEN we de Learning Community?

De Learning Community is de ontwikkelomgeving voor inhoudelijke / technische innovatie in samenhang met de sociale / skills innovatie. We ontwikkelen in samenhang de verschillende ingrediënten en de verschillende activiteiten hiervoor – zoals hierboven benoemd.

Omdat er veel variabelen zijn, ontwikkelen we in iteratieve stappen. We ontwikkelen aan de hand van ontwerpprincipes, van een grof samenhangend beeld van activiteiten en ingrediënten naar een steeds verfijnder en preciezer samenhangend beeld. De stappen hierin zijn steeds.

Stap 1: we halen op wat (inhoudelijk) interessant en nodig is; voor welke stakeholders dit interessant is en welke stakeholders er nodig zijn om dit te ontwikkelen; vervolgens welke randvoorwaarden er gesteld worden en wat er nodig is.

Stap 2: we maken hiervoor een opzet in een specifieke context / situatie, die we uitvoeren, monitoren en evalueren;

Stap 3: Afhankelijk van de evaluatie nemen we een volgende ontwikkelstap of een andere route of vervalt dit item.

Deze werkwijze wordt toegepast in (1) **verschillende niveaus** van de Learning Community en met (2) **verschillende snelheden** van iteratie. De uitvoering vindt plaats in (3) **samenhang** en (4) **gelijktijdigheid** tussen de ingrediënten en acties als onderdelen.

De schaalniveaus:

We onderscheiden de volgende type schalen en schaalniveaus:

- 1) **inhoudelijke schaal** - van (doe) acties: van nano-module als kleinste schaal tot showcases als grootste schaalniveau;
- 2) **netwerk schaal** – van individu, naar organisatie / instelling (onderwijsinstellingen, bedrijven, overheden) en maatschappelijke schaal (programma's – verbouwstromen, industriële woningbouw, leven lang ontwikkelen);
- 3) **organisatie schaal**; dit betreft alle aspecten die te maken hebben met de organiseerbaarheid van het voorgaande: middelen, mensen, tijd & geld / funding.

Snelheden van iteratie:

Hoe kleiner de schaal en eenvoud van de inhoud, netwerk en organisatie hierbij – des te korter de iteratieslagen (cycli) kunnen worden doorlopen.

Voorbeelden:

- *De **Nanomodules** zijn compacte eenheden qua inhoud en voor een relatief kleine groep binnen ons netwerk. Per nanomodule kunnen we kleine aanpassingen doorvoeren qua inhoud, te koppelen netwerk en manier van organiseren*
- ***Showcases** zijn bouwprojecten met veel verschillende inhoudelijke aspecten, veel verschillende type partners / ketenpartners / stakeholders, veel variabelen in het proces en de organisatie. Dit zijn langlopende trajecten waarbij we pas een alternatieve route kunnen bepalen na een langere*

tijd en met meer voorbereidingstijd om deze aanpassing te organiseren / te bekostigen.

Samenhang en gelijktijdigheid

De menukaart van activiteiten hebben een samenhang qua inhoud, schaalniveau en type stakeholders. Los van elkaar werken ze wel voor een specifieke context / situatie, maar in samenhang met elkaar hebben ze een groter effect en bereik (meerdere contexten / situaties) – in relatie tot het netwerk.

De ingrediënten hebben eveneens een samenhang – ze zijn allemaal nodig om de menukaart in kwalitatief, efficiënt en effectief te ontwikkelen.

Met gelijktijdigheid bedoelen we dat alle genoemde activiteiten, met behulp van de verschillende ingrediënten – op de verschillende schaalniveaus en iteratieslagen, gelijktijdig in cycli worden doorlopen. De gelijktijdigheid is van belang om: 1) de samenhang tussen de onderdelen effectiever te ontwikkelen; 2) meerdere alternatieve routes te hebben om te ontwikkelen – oa. voor het geval dat een route minder of niet effectief is; 3) te werken aan korte, middellange en lange termijn.

Voorbeelden:

- ***Showcases (Inhoudelijke schaal)**; dit zijn complexe processen met hun eigen dynamiek. We hebben ingezet op een reeks van verschillende showcases.*
 - 1) *Een compacte showcase Biobased Boschveld – 4 woningen voor Brabant Wonen die iteratief in schaalniveau zullen worden opgeschaald.*

- 2) *Verbouwstromen; facilitering van kleinere consortia - een woningbouwcorporatie, gemeente, toeleverende industrie;*
 - 3) *Industriële Woningbouw; facilitering van klein consortium industriële aanbieders in relatie tot de Regionale Woningdeal Noord-Brabant;*
 - 4) *Impact Project Brainport Smart District – meerdere consortia op meerdere type woningprojecten in Helmond*
- **Satellieten (Netwerk schaal);** *op meerdere fysieke plekken in de regio Zuid de Learning Community faciliteren. De gelijktijdigheid nationaal zit in het samenwerken met de 3 / 4 nationale hubs (BuildinG, Pioneering, BouwlabRenDo, Utrecht). Binnen de regio werken we aan de versterking van het lerend netwerk door het organiseren van satellieten in:*
 - 1) *Brabant (DomeX is de eerste pilot, Eindhoven als tweede pilot);*
 - 2) *Regio Zuid: Limburg en Zeeland;*
 - 3) *Europa: Vlaanderen, (Duitsland), Schotland*
 - **Financiering (Organisatie schaal)** – *we streven naar continuïteit van de ontwikkeling. Dit organiseren we via 3 gelijktijdige financieringsroutes;*
 - 1) *partner-modellen;*
 - 2) *project-gelden;*
 - 3) *subsidie-trajecten.*

Onze deelname in de EN Zuid Circulair Bouwen is hiervan een voorbeeld – hierin bundelen partijen en initiatieven uit de 3 provincies zich in ontwikkel/financierings-projecten – waarbij SPARK Campus de component van Skills en Learning Community faciliteert.

Voor subsidie-trajecten werken we aan een ‘overlap’-model met een complementair type inhoud. Overlap wil zeggen; voordat het ene subsidietraject is afgerond, kunnen we in het volgende subsidietraject(en) de volgende ontwikkelstappen zetten. Met complementair bedoelen we: type subsidies op:

- 1) *inhoudelijke innovatie (bijvoorbeeld: biobased composieten brug, olifanten brug, solarix gevel, biobased materialen op industriële schaal, etc.)*
- 2) *skills innovatie (naar uitvoering: NGF Toekomstbestendige Leefomgeving, LLO Katalysator Brabant Leert, NWO Upscale; in voorbereiding: LLO Landelijk, Interreg Vlaanderen Nederland, Interreg North West Europe);*
- 3) *gebiedsontwikkeling (link naar satellieten).*

Colofon

Deze aanpak is opgesteld in opdracht van:
TKI Bouw & Techniek
In het kader van 'Regionaal Bouwen aan Human Capital'

Deze aanpak is opgesteld door:
Stichting SPARK
Johan Treur & Emile Quanjel

Maart 2024

SPARK Campus is dé cross-over voor technologie en vernieuwing in de gebouwde omgeving

SPARK speelt als regionaal innovatiecluster voor de ontwerp-, bouw- en technieksector een belangrijke rol in de ontwikkeling van de digitale transformatie die nodig is voor een duurzame en toekomstbestendige leefomgeving.

Hierbij richt SPARK zich op de kennis en vaardigheden die nodig zijn om deze transitie mogelijk te maken, waarbij leren, werken en innoveren voortdurend met elkaar in verbinding staan.

Voor meer informatie
www.sparkcampus.nl

